

Yapımelekleri (-ll,-llk,-slz)

-ll Yapım Eki

- ll yapım eki isimlere eklenerek onları sıfat yapar. Bu ekle, bir şeyin belirli bir özelliğe veya içeriğe sahip olduğu ifade edilir.

Örnek: acılı lahmacun, etli nohut, sulu köfte, ütülü gömlek.

-slz Yapım Eki

- slz yapım eki de isimlere eklenerek onları sıfat yapar. Bu ekle, bir şeyin belirli bir özelliğe veya içeriğe sahip olmadığı ifade edilir.

Örnek: ışısız oda, şekersiz çay, tuzsuz yemek, görgüsüz insan.

- ll ve -slz yapım eklerini; yemekleri, hava durumunu, insanları ya da nesnelere tanımlarken sıkça kullanırız.

Şimdi aşağıdaki örnekleri inceleyelim.

Yemeklerle;

Çorba çok tuzlu.
Fasulye acılı.
Kebab çok lezzetli.
Künefe çok tatlı.
Çayı şekerli içiyorum.
Makarnayı bibersiz yapalım.
Yemekler tuzsuz oldu.

Kişileri veya nesnelere tarif ederken;

Ali uzun boylu bir çocuk.
Ahmet amca yeşil gözlü birisi.
Saçsız insanlarla alay etmeyelim.
Kıvırcık saçlı kadın sınavdan çıktı.
Mavi gözlü çocuk ülkeyi kur taracak.
Defne sevimli bir çocuk.
Türker esprili ve yakışıklı bir erkek.

Hava durumunda;

Bugün hava yağmurlu.
görüüyor.
Önümüzdeki hafta bulutlu
Yarın hava gün boyu kar yağışlı.
Deniz kenarı çok güneşli.
görünmüyor.
Bolu Dağı çok sisli, yol
duramıyorum.
Hava çok rüzgârlı, ayakta
fırtınalı oluyor.
Okyanus kıyıları genellikle

-lık Yapım Eki

“-lık” yapım eki isimlere eklenerek onları araç-gereç, yer veya meslek adına dönüştürür.

Araç-Gereç İsimleri

göz - gözlük	su - suluk
kitap - kitaplık	şeker - şekerlik

Yer İsimleri

saman - samanlık	yaz - yazlık
ot - otluk	kömür - kömürlük

Meslek İsimleri

öğretmen - öğretmenlik	şoför - şoförlük
çoban - çobanlık	doktor - doktorluk

Örnek:

Araç-Gereç İsimleri	Yer İsimleri	Meslek İsimleri;
Annem bayram için yeni bir şekerlik aldı. Tuzluk masanın üstünde. Dolabın içine bardaklık alalım mı? Mumları mumluğa koyar mısın?	Oduluktan baltayı getir. Şehrin çöplüğünden kötü kokular geliyor. Temmuz ayında yazlığa gideceğiz. Hayvanlara samanlıktan yem getirir misin?	Babam inşaatta bekçilik yapıyor. Çiftçilik çok önemli bir meslek. Futbolda hakemlik zor iş. Öğretmenlik hayalimdeki meslek.

-lik eki, bazı sözcüklere eklenerek soyut isimler yapar.

iyi - iyilik	kötü - kötülük	cahil - cahillik	güzel - güzellik
mutlu - mutluluk	sessiz - sessizlik	doğru - doğruluk	dürüst - dürüstlük